

**VIDAUS KONTROLĖS PROCEDŪRŲ, KURIOMIS SIEKIAMA UŽKIRSTI
KELIĄ PINIGŲ PLOVIMUI IR (AR) TERORISTŲ FINANSAVIMUI, TVARKA**

VARTOJAMOS SAŲOKOS IR SUTRUMPINIMAI

1.1. Šiame dokumente pirmosiomis didžiosiomis raidėmis rašomos sąvokos turi šias reikšmes, išskyrus atvejus, kai iš konteksto aišku kas kita:

Bendrovė	UAB “Sutelktinio finansavimo platforma “Profitus,,,” įmonės kodas: 304570552, Vasario 16-osios g. 2, Vilnius, Lietuva.
Bendrovės darbuotojai	visi Bendrovės darbuotojai, dirbantys Bendrovėje darbo sutarčių ir/ar kitokių sutarčių pagrindu.
Finansų įstaiga	Lietuvos Respublikos (toliau – LR) finansų įstaigų įstatyme apibrėžtos kredito įstaigos ir finansų įmonės, LR mokėjimo įstaigų įstatyme apibrėžtos mokėjimo įstaigos, LR elektroninių pinigų ir elektroninių pinigų įstaigų įstatyme apibrėžtos elektroninių pinigų įstaigos, LR valiutos keityklos operatorių įstatyme apibrėžti valiutos keityklos operatoriai, LR sutelktinio finansavimo įstatyme apibrėžti sutelktinio finansavimo platformų operatoriai, LR vartojimo kredito įstatyme ir LR su nekilnojamuoju turtu susijusio kredito įstatyme apibrėžti tarpusavio skolinimo platformų operatoriai, LR draudimo įstatyme apibrėžtos draudimo įmonės, vykdančios gyvybės draudimo veiklą, ir draudimo brokerių įmonės, vykdančios su gyvybės draudimu susijusią draudimo tarpininkavimo veiklą, taip pat investicinės kintamojo kapitalo bendrovės ir informuotiesiems investuotojams skirti kolektyvinio investavimo subjektai ir tik šiuos subjektus valdančios valdymo įmonės; šių užsienio finansų įstaigų filialai, įsteigti LR, taip pat elektroninių pinigų įstaigos ir mokėjimo įstaigos, kurių buveinė yra kitoje Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėje narėje, teikiančios paslaugas LR per tarpininkus, fizinius ar juridinius asmenis.
Klientas	investuotojas ir projekto savininkas, sudarantis sandorius su Bendrove.
Piniginė operacija	bet koks Kliento atliekamas pinigų mokėjimas, perdavimas ar gavimas.

Sandoris	susitarimas tarp Kliento ir Bendrovės, įskaitant, bet neapsiribojant, Bendrovės sutartis su projektų savininkais ir Bendrovės sutartis su investuotojais.
Artimas pagalbininkas	1) fizinis asmuo, kuris su Politikoje dalyvavusiu ar dalyvaujančiu fiziniu asmeniu yra to paties juridinio asmens dalyviai arba palaiko kitus Dalykinius santykius; 2) fizinis asmuo, kuris yra vienintelis juridinio asmens, įsteigto ar veikiančio <i>de facto</i> siekiant turtinės ar kitokios asmeninės naudos politikoje dalyvaujančiam ar dalyvavusiam asmeniui, naudos gavėjas.
Artimieji šeimos nariai	sutuoktinis, asmuo, su kuriuo registruota partnerystė (sugyventinis), tėvai, broliai, seserys, vaikai ir vaikų sutuoktiniai, vaikų sugyventiniai.
Paskirtas atsakingas darbuotojas	Bendrovės darbuotojas, kuris yra paskirtas Bendrovės vadovo atlikti funkcijas nurodytas šios Tvarkos 2.4 p.
Asmuo	Lietuvos Respublikos, Europos Sąjungos valstybės narės ar užsienio valstybės fizinis arba juridinis asmuo.
Dalykiniai santykiai	verslo, profesiniai arba komerciniai Kliento ir Bendrovės santykiai, susiję su jų profesine veikla, kuriuos ryšių užmezgimo momentu buvo numatyta tęsti tam tikrą.
Europos Sąjungos valstybė narė	valstybė Europos Sąjungos narė ir Europos ekonominės erdvės valstybė.
Įtartina piniginė operacija	Piniginė operacija, atliekama su pinigais, kurie, kaip įtariama, yra tiesiogiai arba netiesiogiai gauti iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje ir (ar) yra susiję su teroristų finansavimu.
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos.
Naudos gavėjas	fizinis asmuo, kuris yra Kliento (juridinio asmens) savininkas arba kontroliuoja Klientą, ir (arba) fizinis asmuo, kurio vardu yra atliekama Piniginė operacija). Naudos gavėju laikoma: a) juridiniame asmenyje: 1) fizinis asmuo, kuriam priklauso juridinis asmuo ar kuris jį valdo tiesiogiai ar netiesiogiai, turėdamas pakankamą procentinę dalį to juridinio asmens akcijų arba balsavimo teisių, įskaitant per pareikštinių akcijų valdymą, išskyrus akcines bendroves, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamose rinkose, kuriose taikomi Europos Sąjungos

	<p>teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą, arba lygiaverčiai tarptautiniai standartai, arba jį kontroliuodamas kitais būdais. Fizinis asmuo, kuris turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę negu 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas tiesioginiu savininku. Fizinis (fiziniai) asmuo (asmenys), kontroliuojantis (kontroliuojantys) įmonę arba kelias įmones, kuri (kurios) turi 25 procentus ir vieną akciją arba didesnę kaip 25 procentų kliento nuosavybės dalį, yra laikomas (laikomi) netiesioginiu (netiesioginiais) savininku (savininkais);</p> <p>2) vyresniojo vadovo pareigas einantis fizinis asmuo, jeigu 1 papunktyje aukščiau nurodytas asmuo nenustatytas arba jeigu kyla abejonių, kad nustatytas asmuo yra naudos gavėjas;</p> <p>b) patikos struktūroje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) patikėtojas; 2) patikėtinis; 3) saugotojas, jeigu esama; 4) fizinis asmuo, gaunantis naudą iš juridinio asmens ar juridinio asmens statuso neturinčio subjekto arba, jeigu šis asmuo dar nežinomas, asmenų, kurių interesams atstovauti tas juridinis asmuo ar juridinio asmens statuso neturintis subjektas yra įsteigti arba kurių interesams jie šiuo metu atstovauja, grupė; 5) kitas fizinis asmuo, faktiškai kontroliuojantis patikos struktūrą, turima tiesiogine arba netiesiogine nuosavybe arba kitomis priemonėmis; <p>c) administruojančiame ir lėšas skirstančiame juridiniame asmenyje, į patiką panašios formos subjekte:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) fizinis asmuo, einantis šios dalies b punkte nurodytoms pareigoms lygiavertės pareigas.
Pinigų plovimas	<ol style="list-style-type: none"> 1) turto teisinės padėties pakeitimas arba turto perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti bet kokiam nusikalstamoje veikoje dalyvaujančiam asmeniui išvengti teisinių šios veikos pasekmių; 2) turto tikrojo pobūdžio, tikrosios kilmės, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, nuosavybės teisių arba su nuosavybe susijusių teisių nuslėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje;

	<p>3) turto įgijimas, valdymas ar naudojimas, įgijimo (perdavimo) metu žinant, kad šis turtas gautas iš nusikalstamos veikos arba dalyvaujant tokioje veikoje;</p> <p>4) rengimasis, pasikėsinimas padaryti, bendrininkavimas darant bet kurią iš aukščiau nurodytuose 1–3 punktuose nurodytų veikų.</p>
Politikoje dalyvaujantys fiziniai asmenys	fiziniai asmenys, kuriems yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos, ir jų artimieji šeimos nariai arba artimi pagalbininkai.
Registracijos žurnalas (-ai)	<p>Žurnalas (-ai), kurį (-iuos) sudaro:</p> <p>1) Piniginių operacijų, įskaitant atliktų vienkartinių ar kelių tarpusavyje susijusių Piniginių operacijų, kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta, nesvarbu ar sandoris atliekamas vienos ar kelių susijusių operacijų metu žurnalas;</p> <p>2) Įtartinų piniginių operacijų ir sandorių žurnalas;</p> <p>3) Klientų, su kuriais sandoriai ar Dalykiniai santykiai buvo nutraukti žurnalas.</p>
Užsienio valstybė	valstybė, kuri suprantama kaip ne Europos Sąjungos ir (arba) Europos ekonominės erdvės valstybė narė.
Svarbiosios viešosios pareigos	<p>pareigos Lietuvos Respublikoje, Europos Sąjungoje, tarptautinėse ar užsienio valstybių institucijose:</p> <p>1) valstybės vadovas, vyriausybės vadovas, ministras, viceministras arba ministro pavaduotojas, valstybės sekretorius, parlamento, vyriausybės arba ministerijos kancleris;</p> <p>2) parlamento narys;</p> <p>3) aukščiausiųjų teismų, konstitucinių teismų ar kitų aukščiausiųjų teisminių institucijų, kurių sprendimai negali būti skundžiami, narys;</p> <p>4) savivaldybės meras, savivaldybės administracijos direktorius;</p> <p>5) aukščiausiosios valstybių audito ir kontrolės institucijos valdymo organo narys ar centrinio banko valdybos pirmininkas, jo pavaduotojas ar valdybos narys;</p>

	<p>6) ambasadorius, laikinasis reikalų patikėtinis, nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras ar aukšto rango ginkluotųjų pajėgų karininkas;</p> <p>7) valstybės įmonės, akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso valstybei nuosavybės teise, valdymo ar priežiūros organo narys;</p> <p>8) savivaldybės įmonės, akcinės bendrovės, uždarnosios akcinės bendrovės, kurių akcijos ar dalis akcijų, suteikiančių daugiau kaip 1/2 visų balsų šių bendrovių visuotiniame akcininkų susirinkime, priklauso savivaldybei nuosavybės teise ir kurios laikomos didelėmis įmonėmis pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymą, valdymo ar priežiūros organo narys;</p> <p>9) tarptautinės tarpvyriausybės organizacijos vadovas, jo pavaduotojas, valdymo ar priežiūros organo narys;</p> <p>10) politinės partijos vadovas, jo pavaduotojas, valdymo organo narys.</p>
--	--

- 1.2. Kitos Tvarkoje naudojamos sąvokos suprantamos taip, kaip apibrėžtos Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme ir su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija susijusiuose teisės aktuose, taip pat Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatyme.
- 1.3. Jei kontekstas nereikalauja kitaip, šioje Tvarkoje žodžiai vartojami vienaskaita apima ir daugiskaita vartojamus žodžius, ir atvirkščiai.

BENDROSIOS NUOSTATOS

- 2.1. Ši vidaus kontrolės procedūrų, kuriomis siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, tvarka (toliau – „**Tvarka**“) nustato pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos vidaus kontrolės procedūras ir priemones bei jų įgyvendinimą Bendrovės veikloje.
- 2.2. Šia Tvarka, be kita ko, Bendrovėje siekiama užtikrinti:
- 2.2.1. pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją;
 - 2.2.2. procedūrų, kuriomis siekiama užtikrinti pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją, įgyvendinimą Bendrovėje;
 - 2.2.3. greitą ir teisingą Kliento ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymą ir Kliento ar Naudos gavėjo keliamos rizikos patikrinimą;

- 2.2.4. Kliento tapatybės nustatymo būdo, kuris taikomas įvertinus galimą riziką, pasirinkimą;
 - 2.2.5. atvejų, draudžiančių pradėti Dalykinius santykius su Klientu, nustatymą;
 - 2.2.6. Įtartinų piniginių operacijų nustatymo, sustabdymo ir FNTT informavimo procedūras;
 - 2.2.7. tinkamą Registracijos žurnalų pildymą ir saugojimą;
 - 2.2.8. kitas procedūras ir priemones, kurios užtikrina pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevenciją.
- 2.3. Šioje Tvarkoje nustatyti reikalavimai, procedūros ir priemonės netaikomi tais atvejais, kai Dalykiniai santykiai pradedami su valstybės ir savivaldybių institucijoms, kitomis biudžetinėms įstaigoms, Lietuvos banku, valstybės ir savivaldybių fondais, kitų Europos Sąjungos valstybių narių bei užsienio valstybių diplomatinėmis atstovybėmis ar konsulinėmis įstaigomis.
- 2.4. Bendrovės vadovas pagal šią Tvarką organizuoja pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimą Bendrovėje ir palaiko ryšius su FNTT, atsako už įtartinų piniginių operacijų sustabdymą, Registracijos žurnalų tvarkymą ir informacijos saugojimą bei pateikimą FNTT. Bendrovės vadovas gali paskirti vieną ar kelis atsakingus darbuotojus atlikti šiame Tvarkos punkte numatytas funkcijas.
- 2.5. Bendrovės darbuotojai privalo vykdyti Bendrovės vadovo ar kito paskirto atsakingo darbuotojo nurodymus, susijusius su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu.
- 2.6. Bendrovės vadovas užtikrina, kad Bendrovės darbuotojai turėtų galimybę gauti visą savo funkcijoms vykdyti reikalingą informaciją, įskaitant priėjimą prie informacijos, susijusios su Kliento tapatybės nustatymu, Piniginėmis operacijomis, ir kitos informacijos. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojas, nustatęs, kad Piniginė operacija gali būti įtartina ar pastebėjęs pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo požymius, apie tai praneša Bendrovės vadovui ar paskirtam atsakingam darbuotojui ir registruoja Registracijos žurnaluose informaciją apie Klientą ir jo atliekamas Pinigines operacijas. Bendrovės vadovas ar paskirtas atsakingas darbuotojas po minėto Bendrovės darbuotojo pranešimo turi dar kartą patikrinti su Pinigine operacija susijusią informaciją ir jei pranešime pateikta informacija yra pagrįsta, privalo laikydamasis šios Tvarkos reikalavimų perduoti informaciją FNTT.
- 2.7. Visi Bendrovės darbuotojai privalo visus iškilusius klausimus, susijusius su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, derinti su Bendrovės vadovu arba su Paskirtu atsakingu darbuotoju.
- 2.8. Ši Tvarka parengta laikantis LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo nuostatų bei kitų teisės aktų, susijusių su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija.

3. TAPATYBĖS NUSTATYMAS

- 3.1. Tapatybės nustatymo reikalavimai vienodai taikomi visiems Klientams – tiek tiems, kurie tiesiogiai kreipiasi į Bendrovę, tiek tiems, kurie kreipiasi per atstovą. Nustatant Kliento tapatybę, visais atvejais privaloma nustatyti Naudos gavėją. Naudos gavėjo nustatymas visais atvejais reiškia fizinio asmens ar fizinių asmenų grupės nustatymą.
- 3.2. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai privalo imtis priemonių ir nustatyti Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę:
 - 3.2.1. prieš Bendrovei pradedant Dalykinius santykius ir sudarant sutartis;
 - 3.2.2. kai kyla abejonių dėl anksčiau gautų Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės duomenų teisingumo ar autentiškumo;
 - 3.2.3. bet kuriuo kitu atveju, kai kyla įtarimas, kad yra, buvo ar bus vykdoma pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo veika ar Piniginė operacija laikoma įtartina pagal šios Tvarkos 10.4 punktą.
- 3.3. Šios Tvarkos 3.2.1 ir 3.2.2 papunkčiuose nustatyti reikalavimai netaikomi, kai Klientas yra kita Finansų įtaiga arba Finansų įstaiga, registruota kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, nustačiusioje LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi.
- 3.4. Šios Tvarkos 3.2 punkte numatytais atvejais Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai turi imtis visų atitinkamų, kryptingų ir proporcingų priemonių, kad nustatytų, ar Klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas, ir nustatyti Naudos gavėją. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai, siekdami nustatyti, ar Klientas veikia savo vardu, ar yra kontroliuojamas, privalo:
 - 3.4.1. įvertinti, ar teisė Kliento vardu atlikti Piniginę operaciją suteikta asmeniui, su kuriuo Klientas turi aiškius verslo, profesinius, komercinius ar kitokius santykius, pagrindžiančius atstovavimo faktą;
 - 3.4.2. nustatyti, ar yra Kliento, kurio tapatybę būtina nustatyti pagal šios Tvarkos 3.2 punktą, Piniginėms operacijoms ir veiklai nebūdingų požymių;
 - 3.4.3. stebėti, ar Klientas informaciją pateikia gera valia, ar nevengia atsakyti į užduodamus klausimus.
- 3.5. Bendrovei ir Bendrovės darbuotojams leidžiama:
 - 3.5.1. nustatyti Kliento ar Naudos gavėjo tapatybę jiems užmezgant Dalykinius santykius su Klientu per jo įgaliotą atstovą;
 - 3.5.2. naudotis trečiųjų šalių informacija apie Klientą ar Naudos gavėją nustatant Kliento ar Naudos gavėjo tapatybę. Teisė pasinaudoti trečiųjų šalių informacija nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę įgyjama, jeigu trečioji šalis atitinka LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatyme trečiajai šaliai nustatytus reikalavimus ir Bendrovė turi pakankamai priemonių, kurios užtikrintų, kad trečioji šalis savo valia

vykdys abi šias sąlygas: 1) paprašius nedelsdama pateiks Bendrovei visą prašomą informaciją ir duomenis, privalomus turėti laikantis Kliento ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų; 2) paprašius nedelsdama pateiks Bendrovei dokumentų, susijusių su Kliento ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymu, kopijas ir kitus dokumentus, susijusius su Klientu ar Naudos gavėju, kurie privalomi turėti laikantis Kliento ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymo reikalavimų.

- 3.6. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu privalo iš jų reikalauti duomenų ar kitų dokumentų, kuriais remiantis būtų suprantama Kliento, kuris yra juridinis asmuo, valdymo organų struktūra, būtų identifikuoti valdymo organo nariai bei vykdoma komercinė veikla (valdymo struktūra ir veiklos pobūdis). Klientų tapatybės nustatymo metu, kai Klientas ir Naudos gavėjas fiziškai nedalyvauja, pagal šios Tvarkos 6.5.1 punktą, minėtų duomenų ir kitų dokumentų Bendrovė gali reikalauti iš trečiosios šalies.
- 3.7. Visais atvejais, kai yra nustatoma Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė, Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai privalo iš Kliento gauti informaciją apie kliento Dalykinių santykių su Bendrove tikslą ir numatomą pobūdį.
- 3.8. Siekiant užtikrinti, kad Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo metu pateikti dokumentai, duomenys ar informacija, kai su Klientu yra užmezgami Dalykiniai santykiai, yra tinkami ir aktualūs, jie Bendrovės privalo būti peržiūrimi ir atnaujinami, laikantis šios Tvarkos 8 dalyje nustatytų gairių.
- 3.9. Bendrovės darbuotojas visais atvejais privalo vykdyti nuolatinę Kliento, su kuriuo Bendrovė yra užmezgusi Dalykinius santykius, stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti tokių santykių metu, tyrimą, siekiant užtikrinti, kad Bendrovės turima informacija atitiktų anksčiau Bendrovės gautą informaciją apie Klientą, jo verslą, rizikos pobūdį ir lėšų šaltinį. Taip pat Bendrovė atlikdama nuolatinę Kliento Dalykinių santykių ir Piniginių operacijų stebėseną privalo nustatyti atvejus, kada Bendrovės turimais duomenimis atliekamos kelios tarpusavyje susijusios Piniginės operacijos. Kelios susijusios Piniginės operacijos yra, kai Klientas per parą atlieka Pinigines operacijas arba sudaro Sandorius, kurie, Bendrovės turimais duomenimis, yra tarpusavyje susiję ir kurių suma lygi arba viršija 15 000 eurų ar ją atitinkančią sumą užsienio valiuta.
- 3.10. Kai Dalykinius santykius su Bendrove Klientas užmezga per įgaliotą atstovą, Bendrovė privalo nustatyti Kliento ir asmens, kurio naudai šis įgaliotos asmuo veikia, tikrąją tapatybę. Visais atvejais, kai yra nustatoma Kliento bei Naudos gavėjo tapatybė, Bendrovės darbuotojas turi tikrinti jų tapatybę remdamasis dokumentais, duomenimis ar informacija, gauta iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio (pavyzdžiui, atliekant paiešką interneto tinklalapyje <http://www.policija.lt> patalpintoje negaliojančių asmens dokumentų duomenų bazėje, atliekant paiešką interneto tinklalapyje <http://www.registrucentras.lt> patalpintame juridinių asmenų registre).
- 3.11. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai privalo atkreipti ypatingą dėmesį į toliau nurodomas aplinkybes ir joms egzistuojant taikyti sustiprintą Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo būdą pagal šios Tvarkos 6 dalį:

- 3.11.1. tokią veiklą, kuri, jo nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu;
- 3.11.2. Dalykinius santykius su Klientais, kurie yra juridiniai asmenys, įskaitant ir bendroves iš trečiųjų valstybių, kuriose pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės netaikomos, nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų (sąrašas nurodytas: <http://www.fatf-gafi.org/topics/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/>);
- 3.11.3. siekį nusišalinti Kliento ar Naudos gavėjo tapatybę, taip pat Dalykinius santykius užmezgimą su Klientu, kurio tapatybė buvo nustatoma per Kliento įgaliotą atstovą;
- 3.11.4. tai, ar Klientas neįtrauktas į konsoliduotą asmenų, jų grupių bei įmonių ir įstaigų, kurioms taikomos Europos Sąjungos finansinės sankcijos, sąrašą (atnaujintas konsoliduotas sąrašas skelbiamas oficialiame Europos Komisijos tinklalapyje: http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list/index_en.htm);
- 3.11.5. Dalykinius santykius, kuriuos užmezga asmenys be pilietybės ir užsieniečiai.

4. KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMAS

- 4.1. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojas prieš nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybes turi pagal šios Tvarkos 5 ir 6 dalis įvertinti ar Kliento atžvilgiu neturėtų būti taikomas atitinkamai supaprastintas arba sustiprintas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo būdas. Nustačius, kad turi būti taikomas supaprastintas arba sustiprintas Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymas, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai kartu su šios Tvarkos dalies reikalavimais taiko atitinkamai ir šios Tvarkos 5 dalies (supaprastintas tapatybės nustatymo būdas) arba šios Tvarkos 6 dalies (sustiprintas tapatybės nustatymo būdas) reikalavimus.
- 4.2. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai, pradėdami Kliento tapatybės nustatymą šios Tvarkos 3.2 p. nustatytais atvejais, kai Klientas yra fizinis asmuo arba Kliento įgaliotas atstovas, nustatant jo tapatybę, dalyvauja fiziškai, privalo:
 - 4.2.1. įvertinti, ar Klientas – fizinis asmuo, užmezgantis Dalykinius santykius, pateikia galiojančius tapatybę patvirtinančius dokumentus; nustatyti, ar jo pateiktame dokumente yra būtent to Kliento nuotrauka;
 - 4.2.2. įvertinti pateikto dokumento būklę (ypač didelį dėmesį atkreipiant į tai, ar nuotrauka, puslapiai ar įrašai nebuvo keičiami, taisomi, ir panašiai);
 - 4.2.3. sužinoti, ar Klientas – fizinis ar juridinis asmuo pats naudosis Bendrovės paslaugomis, ar jis atstovaus kito asmens interesams;
 - 4.2.4. įsitikinti, ar fizinis ar juridinis asmuo turi reikiamus įgaliojimus veikti Kliento vardu;
 - 4.2.5. padaryti fizinio asmens pateikto tapatybę patvirtinančio dokumento puslapio, kuriame yra šio fizinio asmens nuotrauka, kopiją arba nuskanuoti dokumentą;
 - 4.2.6. laikantis šios Tvarkos nuostatų, imtis veiksmų, pagrindžiančių būtinumą taikyti supaprastintą ar sustiprintą Kliento ir Naudos gavėjo tapatybės nustatymo būdą.

- 4.3. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai šios Tvarkos 3.2 p. numatytais atvejais privalo bendra tvarka nustatyti Kliento tapatybę reikalaujant iš Kliento – fizinio asmens dokumentų, kuriuose yra šie duomenys, patvirtinantys jo tapatybę:
- 4.3.1. Iš Kliento – fizinio asmens: (i) vardas; (ii) pavardė; (iii) asmens kodas (užsieniečiui (ES ir Užsienio valstybės piliečiams): gimimo data, o jeigu yra – asmens kodas ar kita šiam asmeniui suteikta unikali simbolių seka, skirta asmeniui identifikuoti; jeigu yra: leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje numeris ir galiojimo laikas, jo išdavimo vieta ir data); (iv) nuotrauka; (v) parašas; (vi) pilietybė;
- 4.3.2. iš Kliento – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės juridinio asmens, užsienio valstybės įmonės, dokumentų, kuriuose yra šie duomenys: (i) pavadinimas; (ii) teisinė forma; (iii) buveinė, faktinės veiklos vykdymo adresas; (iv) kodas (jeigu toks kodas yra suteiktas); (v) registracijos išrašas ir jo išdavimo data; (vi) juridinio asmens vardu pagal įgaliojimą veikiančių atstovų duomenys, nurodyti šio punkto 4.3.1 papunktyje; (vii) juridinio asmens veiklos rūšys, dalykinių santykių su Bendrove tikslai ir ūkinės komercinės veiklos pobūdis.
- 4.4. Be duomenų, nurodytų šios Tvarkos 4.3.2. punkte, Klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija, registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta LR pelno mokesčio įstatyme, ir asmuo, atstovaujantis šiam juridiniam asmeniui ar organizacijai, taip pat privalo pateikti rašytinę informaciją apie savo dabartinę gyvenamąją vietą, pašto adresą ir kontaktinę informaciją (veikiančius telefono numerius, elektroninio pašto adresus).
- 4.5. Jeigu Klientas yra juridinis asmuo arba Klientui – fiziniui asmeniui atstovauja kitas fizinis asmuo, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojas turi pareikalauti iš jo įgaliojimo ir patikrinti jo galiojimą (tai yra, jį išdavusio asmens teisę išduoti tokį įgaliojimą), įgaliojimo galiojimo laiką, kokius veiksmus atlikti nurodyta įgaliojime (įgaliojimas turi atitikti LR civilinio kodekso reikalavimus), jeigu Klientą – juridinį asmenį – atstovauja jo vadovas, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai turi pareikalauti iš vadovo išrašo iš to juridinio asmens įstatų patvirtinančio juridinio asmens atstovavimo pagrindą.
- 4.6. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai, nustatydami Naudos gavėjo tapatybę:
- 4.6.1. pareikalauja iš Kliento pateikti Naudos gavėjo (i) vardą (-us), (ii) pavardę (-es) ir (iii) asmens kodą ar kitą unikalią simbolių seką, skirta asmeniui identifikuoti (jeigu Klientas yra užsienietis ir neturi asmens kodo ar kitos unikalios simbolių sekos, skirtos asmens identifikavimui, nurodoma užsieniečio gimimo data), (iv) pilietybę;
- 4.6.2. tikrina Kliento pateiktus dokumentus ir informaciją apie Naudos gavėją, remiantis dokumentais, duomenimis ar informacija, gautais iš patikimo ir nepriklausomo šaltinio (pavyzdžiui atliekant paiešką interneto tinklalapyje <http://www.registrucentras.lt> patalpintame juridinių asmenų registre).
- 4.7. Šios Tvarkos 4.6.2 papunktyje nurodyti Bendrovės ar Bendrovės darbuotojų veiksmai apima ir prašymą Klientui nurodyti viešuosius šaltinius, kuriuose informacija apie Naudos gavėją galėtų būti patvirtinta.

- 4.8. Pateiktų duomenų (įskaitant ir duomenų pateiktų apie Naudos gavėją) teisingumą Klientas patvirtina parašu (įskaitant kvalifikuotu elektroniniu parašu) ir (arba) antspaudu (jeigu jis antspaudą privalo turėti pagal jo steigimo dokumentus).
- 4.9. Bendrovei nustačius, kad Klientas savo ar Naudos gavėjo tapatybės nustatymui pateikė informaciją žinodamas, jog ji neteisinga, ją nublėpė, ar kai nustatomos šios Tvarkos 6.2 punkte numatytos aplinkybės, turi nedelsdamas iš naujo nustatyti Kliento tapatybę, taikydamas sustiprintą kliento tapatybės nustatymo būdą pagal šios Tvarkos 6 dalį.
- 4.10. Bendrovė privalo kaupti ir FNTT reikalavimu pateikti šiuos duomenis apie Naudos gavėją:
 - 4.10.1. Naudos gavėjo tapatybės duomenis;
 - 4.10.2. Kliento pateiktos informacijos tikrinimo patikimuose ir nepriklausomuose šaltiniuose įrodymus;
 - 4.10.3. duomenis apie Kliento – juridinio asmens – valdymo organų struktūrą ir valdymo organų narius.
- 4.11. Nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę, analizuojant Kliento veiklą gauta informacija turi būti nuolat dokumentuojama, ji turi būti rašytinė arba elektroninė. Nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę Klientui fiziškai dalyvaujant, turi būti pateikti dokumentų originalai arba šių dokumentų kopijos su notaro liudijimu, patvirtinančiu dokumento kopijos tikrumą. Užsienyje išduoti dokumentai turi būti legalizuoti arba patvirtinti dokumentų tvirtinimo pažyma (*apostille*). Dokumentai užsienio kalbomis gali būti priimami su notaro liudijimu, patvirtinančiu dokumento vertėjo parašo tikrumą. Nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę Klientui fiziškai nedalyvaujant naudojant elektronines priemones, leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą, turi būti rodomi dokumentų originalai, kaip nurodyta šios Tvarkos 6.5.4 punkto a ir b papunkčiuose.
- 4.12. Jeigu daroma popierinė dokumento kopija, ant kiekvieno Kliento tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio kelionės dokumento, taip pat elektroninio dokumento, pasirašyto kvalifikuotu elektroniniu parašu, kurio originalo Bendrovėje nėra, kopijos Bendrovės darbuotojai, padarę dokumento kopiją, privalo uždėti tikrumo žymą. Tikrumo žymą sudaro žodžiai „Kopija tikra“, atsakingo darbuotojo pareigų pavadinimas, parašas, vardas ir pavardė, data, Bendrovės antspaudas (jeigu yra).

5. SUPAPRASTINTAS KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMO BŪDAS

- 5.1. Jeigu Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai prieš vykdydami Kliento tapatybės nustatymo procedūrą bendra tvarka patikrina, kad yra aplinkybių leidžiančių taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, kurios apibrėžtos šios Tvarkos 5.3 punkte, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai gali nuspręsti taikyti supaprastintą kliento tapatybės nustatymo būdą.
- 5.2. Supaprastinto kliento tapatybės nustatymo būdo metu Bendrovė privalo:

- 5.2.1. Gauti šios Tvarkos 4.3.1(i)-(iii) papunkčiuose ir 4.3.2(i)-(iv) papunkčiuose nurodytus duomenis; ir
- 5.2.2. Užtikrinti, kad pirmasis Kliento mokėjimas būtų atliekamas iš Kliento vardu kredito įstaigoje turimos sąskaitos, kai kredito įstaiga yra registruota Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi.
- 5.3. Bendrovės darbuotojas gali atlikti supaprastintą Kliento tapatybės nustatymą:
- 5.3.1. Klientui, jeigu Klientas yra bendrovė, kurios vertybiniais popieriais leista prekiauti vienos ar kelių Europos Sąjungos valstybių narių reguliuojamose rinkose, ar kita užsienio valstybių bendrovė, kurios vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje ir kuriai yra taikomi Europos Sąjungos teisės aktus atitinkantys reikalavimai atskleisti informaciją apie savo veiklą;
- 5.3.2. Klientui, jeigu Klientas yra Finansų įstaiga, kuriai taikomas LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymas, arba Finansų įstaiga, registruota kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje minėto įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi;
- 5.3.3. Klientui, kuris yra viešojo administravimo subjektas;
- 5.3.4. Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais.
- 5.4. Bendrovei draudžiama atlikti supaprastintą kliento tapatybės nustatymą, jeigu yra būtina taikyti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą.

6. SUSTIPRINTAS KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMO BŪDAS

- 6.1. Jeigu Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai prieš vykdydami Kliento tapatybės nustatymo procedūrą bendra tvarka nustato, kad yra aplinkybių, kada būtina taikyti sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą, kurios apibrėžtos šios Tvarkos 6.2 punkte, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai kartu su šios Tvarkos 4.2 punkte nurodytomis Kliento tapatybės nustatymo priemonėmis privalo taikyti sustiprintą kliento tapatybės nustatymą pagal šią Tvarkos dalį.
- 6.2. Sustiprintas Kliento tapatybės nustatymas atliekamas, kai:
- 6.2.1. kai Bendrovės paslaugomis naudojasi ar Dalykiniai santykiai užmezgami su Politikoje dalyvaujančiais fiziniais asmenimis;
- 6.2.2. kai yra didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė (kaip tai apibrėžta šios Tvarkos 6.4 punkte);
- 6.2.3. kai Sandoriai ar Dalykiniai santykiai atliekami su Europos Komisijos ir Finansinių veikslių darbo grupės kovai su pinigų plovimu ir teroristų finansavimu skelbiamuose

valstybių, turinčių rimtų trūkumų pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos ir šių nusikaltimų užkardymo sąrašuose nustatytose didelės rizikos trečiojoje valstybėje gyvenančiais fiziniiais asmenimis ar ten įsteigtais juridiniais asmenimis (sąrašas nurodytas: <http://www.fatf-gafi.org/topics/high-riskandnon-cooperativejurisdictions/>);

6.2.4. Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais.

6.3. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai priskiria fizinius asmenis prie Politikoje dalyvaujančių fizinių asmenų, kai nustatomas bent vienas iš toliau nurodytų kriterijų:

6.3.1. Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės pilietis deklaruoja, kad jam yra arba buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos arba, kad jis yra tokio asmens artimas šeimos narys, arba artimas pagalbininkas (šeimos nariai ir artimi pagalbininkai suprantami taip, kaip nustatyta šios Tvarkos 1 dalyje);

6.3.2. Bendrovės darbuotojai, pasinaudoja viešaisiais šaltiniais (pavyzdžiui, <http://www.policija.lt>, <http://www.google.lt>) ir (ar) trečiųjų asmenų turima informacija ir nustato faktą, kad fizinis asmuo yra Politikoje dalyvaujantis asmuo;

6.3.3. juridinio asmens atstovas deklaruoja, kad juridinio asmens akcininkams (fiziniams asmenims) buvo patikėtos svarbios viešosios pareigos arba, kad jie yra tokio asmens artimi šeimos nariai, arba artimi pagalbininkai (šeimos nariai ir artimi pagalbininkai suprantami taip, kaip nustatyta šios Tvarkos 1 dalyje).

6.4. Didelė pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo grėsmė laikoma esant vienam iš toliau nurodytų kriterijų:

6.4.1. Klientas tapatybės nustatymo momentu vengia atlikti veiksmus, būtinus jo tapatybei nustatyti, ir suteikti informacijos apie save, savo verslą;

6.4.2. Klientas Bendrovės prašymu nepateikia dokumentų, patvirtinančių Kliento finansinę veiklą (Kliento sudarytų ar sudaromų sandorių, steigimo ir kitų vykdomą ar vykdytą finansinę veiklą patvirtinančių dokumentų);

6.4.3. Kliento, Kliento atstovo, Naudos gavėjo tapatybę nustatantys duomenys atitinka Lietuvos Respublikos ir tarptautinių organizacijų (FATF, Jungtinių Tautų Organizacijos, Europos Sąjungos) sudarytuose sąrašuose pateiktus su pinigų plovimu ir (ar) teroristine veikla susijusių asmenų duomenis arba jiems yra taikomos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą. Informacija tikrinama: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage_en/8442/Consolidated%20list%20of%20sanctions; <https://www.un.org/sc/suborg/en/sanctions/un-sc-consolidated-list>.

6.4.4. Klientas – juridinis asmuo ar kita organizacija yra registruotas (-a) tikslinėje teritorijoje, kaip tai nustatyta Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme;

- 6.4.5. Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai nustato, kad atsirado įprastai Kliento veiklai nebūdingų požymių;
- 6.4.6. Kliento – fizinio asmens amžius, einamosios pareigos, finansinė būklė (pavyzdžiui, Kliento pajamos yra mažos palyginti su atliekamomis Piniginėmis operacijomis) objektyviai neatitinka šio Kliento naudojamų Bendrovės teikiamų paslaugų;
- 6.4.7. Klientas patenka į didesnę rizikos kategoriją, nustatyta Bendrovės pagal šios Tvarkos 8 dalį (laikantis Bendrovės rizikos ir valdymo procedūrų).
- 6.5. Bendrovė Klientų ir Naudos gavėjų tapatybę gali nustatyti šiems asmenims fiziškai nedalyvaujant tapatybės nustatymo metu, t. y. nustatant tapatybę nuotoliniu būdu šiais atvejais:
- 6.5.1. naudojantis trečiųjų šalių informacija apie Klientą ar Naudos gavėją šios Tvarkos 3.5.2 papunktyje ir Bendrovės ir trečiosios šalies atitinkamoje sutartyje nustatyta tvarka;
- 6.5.2. naudojant Europos Sąjungoje išduotas elektroninės atpažinties priemones, veikiančias pagal aukšto arba pakankamo saugumo užtikrinimo lygio elektroninės atpažinties schemas, nustatytas 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL 2014 L 257, p. 73) (toliau – eIDAS reglamentas);
- 6.5.3. kai informacija apie asmens tapatybę patvirtinama kvalifikuotu elektroniniu parašu, naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą, kuris atitinka eIDAS reglamento reikalavimus. Trečiųjų valstybių kvalifikuoti elektroniniai parašai, sudaryti naudojant kvalifikuotą elektroninio parašo sertifikatą, pripažįstami vadovaujantis eIDAS reglamento 14 straipsniu;
- 6.5.4. naudojant elektronines priemones (taip pat vadovaujantis FNTT Direktorius 2016 m. lapkričio 30 d. Įsakymu Nr. V-314 patvirtintais Techniniais reikalavimais kliento tapatybės nustatymo procesui, kai tapatybė nustatoma nuotoliniu būdu, naudojantis elektroninėmis priemonėmis, leidžiančiomis tiesioginio vaizdo perdavimą), leidžiančias tiesioginį vaizdo perdavimą vienu iš šių būdų:
- a) tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas ir kliento tapatybė patvirtinama naudojantis bent pažangiuoju elektroniniu parašu, atitinkančiu eIDAS reglamento 26 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- b) tiesioginio vaizdo perdavimo metu užfiksuojamas kliento veido atvaizdas ir kliento parodytas tapatybę patvirtinančio dokumento arba jį atitinkančio leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje originalas;
- 6.5.5. kai prieš pradėdant naudotis Bendrovės paslaugomis: (i) į jos mokėjimo sąskaitą iš Kliento vardu kredito įstaigoje, kuri yra registruota Europos Sąjungos valstybėje

narėje arba trečiojoje valstybėje, nustačiusioje LR pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo reikalavimams lygiaverčius reikalavimus, ir kompetentingų institucijų prižiūrima dėl šių reikalavimų laikymosi, turimos sąskaitos atliekamas mokėjimo pavedimas; ir (ii) pateikiama tinkamai notaro, seniūno arba Lietuvos Respublikos konsulinio pareigūno patvirtinta popierinė asmens tapatybės dokumento kopija. Užsienyje patvirtintų asmens tapatybės dokumentų atveju, gali būti pateikiamos tinkamai legalizuotos arba apostilizuotos asmens tapatybės dokumentų kopijos.

- 6.6. Atlikdami sustiprintą Kliento tapatybės nustatymą, kai yra šios Tvarkos 6.2.1-6.2.3 papunkčiuose numatytos aplinkybės, Bendrovė ar Bendrovės darbuotojai privalo:
 - 6.6.1. gauti vyresniojo vadovo rašytinį pritarimą Dalykiniams santykiams su tokiais Klientais užmegzti ar tęsti Dalykinius santykius su Klientais;
 - 6.6.2. imtis atitinkamų priemonių turto ir lėšų, susijusių su Dalykiniais santykiais arba Pinigine operacija, šaltiniui nustatyti (pavyzdžiui, prašyti Kliento pateikti atitinkamus išrašus iš oficialių registru ar pažymą iš darbdavio apie gaunamą atlyginimą);
 - 6.6.3. vykdyti sustiprintą nuolatinę Dalykinių santykių ir Piniginių operacijų su tokiais asmenimis stebėseną.
- 6.7. Atlikdami sustiprintą kliento tapatybės nustatymą Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos nurodytais atvejais (Tvarkos 6.2.4 punktas), Paskirtas atsakingas darbuotojas parenka taikomas priemones, nurodytas Europos priežiūros institucijų ir Europos Komisijos dokumentuose, kuriuose šie atvejai yra įvardyti, ir atitinkamai instruktuoja Bendrovės darbuotojus.
- 6.8. Bendrovė privalo atkreipti dėmesį į tokią Kliento veiklą, kuri dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu, ir Dalykinius santykius užmezgamus su Klientams iš trečiųjų valstybių, kuriose pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai paskelbtą informaciją pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės yra nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų. Bendrovė privalo išnagrinėti tokių Piniginių operacijų pagrindą ir tikslą. Tyrimo rezultatai įforminami raštu, nurodant Kliento tapatybės ir suteiktą Bendrovės paslaugų duomenis.
- 6.9. Raštai, kuriais įforminami šios Tvarkos 6.8 punkte nurodyti tyrimo rezultatai, saugomi 5 metus popierinėje arba elektroninėje laikmenoje.

7. ĮPRASTAS BENDROVĖS NAUDOJAMAS KLIENTO IR NAUDOS GAVĖJO TAPATYBĖS NUSTATYMO BŪDAS

- 7.1. Bendrovė įprastai savo, kaip sutelktinio finansavimo operatoriaus, veikloje Klientų ir Naudos gavėjų tapatybę nustatys sudarydama Sandorius, t.y. užmezgdama Dalykinius santykius, kadangi Klientai galės Bendrovės paslaugomis tik esant sudarytai, atitinkamai Bendrovės ir projekto savininkų arba Bendrovės ir investuotojų, sutarčiai.
- 7.2. Sandorio sudarymas įprastai bus vykdomas dviem būdais:

7.2.1. Klientui fiziškai atvykus į Bendrovės atstovybę. Tokiu būdu Kliento ir Naudos gavėjo tapatybė bus nustatoma vietoje sudarant sutartį;

7.2.2. Klientui fiziškai nedalyvaujant, kai Sutartis sudaroma nuotoliniu būdu. Sudarant sutartį nuotoliniu būdu taikomas šios Tvarkos 6.5 punktas, pagal kurį Klientas yra atitinkamai identifikuojamas.

8. BENDROVĖS ATLIEKAMOS NUOLATINĖS STEBĖSENOS GAIRĖS IR KLIENTŲ SKIRSTYMAS Į RIZIKOS GRUPES

- 8.1. Bendrovė užtikrina, kad atliekant pinigų plovimo ir (arba) teroristų finansavimo rizikos vertinimą būtų vadovaujama naujausia ir tikslia informacija. Bendrovė nuolat peržiūri ir atnaujina duomenis apie Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę bei didesnės rizikos Klientų dalykinių santykių stebėsenos metu gautą informaciją.
- 8.2. Bendrovė privalo vykdyti nuolatinę operacijų (sandorių) stebėseną ir nuolatinę Kliento dalykinių santykių stebėseną, įskaitant:
 - 8.2.1 Sandorių tyrimą, siekiant užtikrinti, kad vykdomi Sandoriai atitiktų Bendrovės turimas žinias apie Klientą, jo verslą (verslo rūšis ir jo pobūdį, sandorių pobūdį, verslo partnerius, veiklos teritoriją ir pan.), rizikos pobūdį ir žinias apie lėšų šaltinį;
 - 8.2.2. informacijos, kuri leistų aiškiai suprasti, koks vykdomų operacijų tikslas ir pobūdis, kaupimą.
- 8.3. Bendrovė, remiantis rizika pagrįstu vertinimu, atlieka nuolatinę Klientų ir su Klientais užmezgtų Dalykinių santykių ir Piniginių operacijų stebėseną nurodytą šioje Tvarkoje laikantis tokių gairių:
 - 8.3.1. ne rečiau kaip kartą per dvejus metus tikrinami Registracijos žurnalai, siekiant vykdyti šioje Tvarkoje nustatytus reikalavimus;
 - 8.3.2. Klientų, kurie patenka į aukštos rizikos klientų grupę pagal šios Tvarkos 8.5.1 punktą, stebėseną, laikantis šios Tvarkos nuostatų, atliekama nuolatos, tačiau ne rečiau kaip kartą per mėnesį;
 - 8.3.3. Klientų, kurie patenka į vidutinės rizikos klientų grupę pagal šios Tvarkos 8.5.2 punktą, stebėseną, laikantis šios Tvarkos nuostatų, atliekama kartą per mėnesį;
 - 8.3.4. Atsižvelgdami į aukščiau nurodytas gaires, ne rečiau kaip kartą per dvejus metus įvertinama, ar nereikia atnaujinti Kliento ir Naudos gavėjos su kuriais Bendrovė yra užmezgusi Dalykinius santykius tapatybės duomenų bei kitų turimų duomenų apie tokių Klientų vykdomą veiklą.
- 8.4. Bendrovė ne rečiau kaip kartą per šešis mėnesius patikrina ar nėra priimtų Europos Komisijos sprendimų, nurodytų šios Tvarkos 5.3.4 papunktyje ir apie tai praneša Bendrovės darbuotojams.

8.5. Bendrovės Klientus, su kuriais užmegzti Dalykiniai santykiai, skirsto į šias rizikos grupes, laikantis atitinkamų kriterijų:

8.5.1. aukštos rizikos klientai. Aukštos rizikos klientais laikomi asmenys, dėl kurių Bendrovė buvo nustačiusi, kad asmuo atitinka bent vieną iš įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų, patvirtintų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“, bei kriterijų išdėstytų šioje Tvarkoje ir tokie faktai buvo patvirtinti FNTT šios Tvarkos 10.9 punkte numatyta tvarka, taip pat Klientai, kuriems buvo taikomas sustiprintas kliento tapatybės nustatymas;

8.5.2. vidutinės rizikos klientai. Vidutinės rizikos klientais laikomi asmenys, dėl kurių Bendrovė buvo nustačiusi, kad asmuo atitinka bent vieną iš įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų, patvirtintų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“, bei kriterijų išdėstytų šioje Tvarkoje, tačiau tokie faktai nebuvo patvirtinti FNTT šios Tvarkos 10.9 punkte numatyta tvarka;

8.5.3. mažos rizikos klientai. Mažos rizikos klientais laikomi asmenys, dėl kurių Bendrovė niekada nebuvo nustačiusi, kad asmuo atitinka bent vieną iš įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų, patvirtintų Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“, bei kriterijų išdėstytų šioje Tvarkoje, taip pat tie Klientai, kuriems buvo taikomas supaprastintas kliento tapatybės nustatymas.

8.6. Bendrovė stebėsenos rezultatus praneša atitinkamiems Bendrovės darbuotojams.

8.7. Bendrovė, įvertinusi atliktos stebėsenos rezultatus ir nustačiusi galimą pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo riziką, nedelsiant imasi šios Tvarkos 9 ir 10 dalyse numatytų priemonių užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui bei šioje Tvarkoje nustatyta tvarka informuoja FNTT.

9. ATVEJAI DRAUDŽIANTYS TEIKTI PASLAUGAS

9.1. Draudžiama Bendrovei ar Bendrovės darbuotojams užmegzti Dalykinius santykius ir (ar) Sandorius, kai:

9.1.1. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai neturi galimybių įvykdyti šioje Tvarkoje nustatytų reikalavimų;

9.1.2. Klientas šioje Tvarkoje nurodytais atvejais nepateikia duomenų, patvirtinančių jo tapatybę, jeigu pateikia ne visus duomenis arba jie yra neteisingi, jeigu Klientas ar jo atstovas vengia pateikti informaciją, reikalingą jo tapatybei nustatyti, slepia Naudos gavėjo tapatybę ar vengia

pateikti informaciją, reikalingą Naudos gavėjo tapatybei nustatyti, pateikia ne visus ar neteisingus duomenis arba pateiktų duomenų tam neužtenka;

9.1.3. nustatomos šios Tvarkos 10.4 punkte nurodytos aplinkybės

9.1.4. kai Klientas vengia arba atsisako Bendrovės prašymu ir nurodytais terminais pateikti informaciją apie piniginių lėšų arba turto kilmę, kitus papildomus duomenis.

9.2. Apie atvejus, nurodytus šios Tvarkos 9.1. punkte, įvertinus keliamą pinigų plovimo ir teroristų finansavimo grėsmę pagal šios Tvarkos 6.4 punktą, Bendrovė nedelsiant praneša FNTT.

10. ĮTARTINŲ PINIGINIŲ OPERACIJŲ NUSTATYMO, SUSTABDYMO IR FNTT INFORMAVIMO VIDAUS KONTROLĖS PROCEDŪRA

10.1. Bendrovė ir Bendrovės darbuotojai privalo atkreipti dėmesį į tokią veiklą, kuri, jų nuomone, dėl savo pobūdžio gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu, ir ypač į sudėtingus ar neįprastai didelius sandorius ir visas neįprastas sandorių struktūras, kurios neturi akivaizdaus ekonominio ar matomo teisėto tikslo, ir Dalykinius santykius ar Pinigines operacijas su Klientais iš trečiųjų valstybių, kuriose pagal tarptautinių tarpvyriausybinių organizacijų oficialiai paskelbtą informaciją pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonės yra nepakankamos ar neatitinka tarptautinių standartų. Bendrovė privalo išnagrinėti tokių operacijų ar sandorių vykdymo pagrindą ir tikslą, o tyrimo rezultatus įforminti raštu. Raštai, kuriais įforminami šiame punkte nurodyti tyrimo rezultatai, saugomi 8 metus popierinėje arba elektroninėje laikmenoje. Bendrovės vadovas paskiria atitinkamą Bendrovės darbuotoją atlikti tyrimą pagal šiame punkte nurodytus reikalavimus.

10.2. Bendrovėje Įtartinės piniginės operacijos arba sandoriai nustatomi:

10.2.1.atsižvelgiant į Įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijus, patvirtintus Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. V-240 „Dėl Pinigų plovimo ir įtartinų piniginių operacijų ar sandorių atpažinimo kriterijų sąrašo patvirtinimo“, bei kriterijus išdėstytus šioje Tvarkoje žemiau;

10.2.2.nustatant Kliento ir Naudos gavėjo tapatybę ir vykdant nuolatinę Dalykinių santykių stebėseną, įskaitant sandorių, kurie buvo sudaryti šių santykių metu, tyrimą.

10.3. Bendrovė, nustačiusi, kad Kliento atliekama Piniginė operacija gali būti susijusi su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu ir atitinka bent vieną iš nustatytų kriterijų, kuriais vadovaujantis Piniginė operacija laikoma įtartina, iš karto informuoja Bendrovės vadovą arba paskirtą atsakingą darbuotoją ir Bendrovės paslaugų teikimą, nepaisant Piniginės operacijos sumos.

10.4. Piniginė operacija laikoma įtartina, jeigu:

10.4.1.Klientas atlieka Pinigines operacijos ar sudaro sandorius, kai sunku ar neįmanoma nustatyti Naudos gavėjo;

- 10.4.2. Klientas atlieka Pinigines operacijas ar sudaro sandorius be aiškaus ekonominio pagrindo;
- 10.4.3. Kliento Piniginės operacijos ar sandoriai neatitinka Kliento steigimo dokumentuose nurodytų veiklos rūšių ar įprasto bendradarbiavimo su Bendrove.
- 10.4.4. Klientui ar kitam asmeniui, kurio naudai atliekama Piniginė operacija ar sandoris, taikomos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą. Šis kriterijus taikomas tuo atveju, kai Kliento, Kliento atstovo (jeigu Piniginė operacija ar sandoris atliekami per atstovą), ar Naudos gavėjo nustatyti tapatybės duomenys atitinka su teroristine veikla susijusių asmenų duomenis, esančius Europos Sąjungos konsoliduotoje duomenų bazėje arba šiems asmenims buvo taikytos finansinės sankcijos pagal Lietuvos Respublikos ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymą.
- 10.5. Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas informaciją apie šioje Tvarkos dalyje įtartinas pinigines operacijas ne vėliau kaip per 3 darbo valandas nuo teikiamos Bendrovės paslaugos sustabdymo pateikia FNTT raštu arba techninėmis teksto perdavimo priemonėmis (faksu ar elektroniniu paštu). Neatidėliotinais atvejais FNTT gali būti perduotas žodinis pranešimas (telefonu), kurį nedelsiant būtina patvirtinti raštu arba techninėmis teksto perdavimo priemonėmis.
- 10.6. FNTT paprašius patikslinti pateiktus duomenis, pranešimą ar informaciją techninėmis teksto perdavimo priemonėmis pateikęs Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas privalo nedelsdamas patikslinti pateiktus duomenis.
- 10.7. FNTT gali raštu paprašyti papildomos informacijos, susijusios su sustabdyta Įtartina pinigine operacija. Tokiu atveju Bendrovės vadovas arba Paskirtas atsakingas darbuotojas prašomą informaciją privalo raštu arba techninėmis teksto perdavimo priemonėmis pateikti FNTT per vieną darbo dieną nuo prašymo gavimo momento.
- 10.8. Pranešimas su informacija apie Įtartinas pinigines operacijas ar įtartinus sandorius FNTT pateikiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2017 m. spalio 16 d. Įsakymu Nr. 1V-701 patvirtintu Įtartinų piniginių operacijų ar sandorių sustabdymo ir informacijos apie įtartinas pinigines operacijas ar sandorius pateikimo Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašu.
- 10.9. Bendrovės vadovas ar paskirtas atsakingas darbuotojas, gavęs iš FNTT raštišką nurodymą sustabdyti Kliento atliekamas Įtartinas pinigines operacijas, privalo nuo jame nurodyto laiko ar konkrečių aplinkybių atsiradimo momento iki 10 darbo dienų sustabdyti Bendrovės paslaugų teikimą tokiam Klientui. Jeigu per 10 darbo dienų nuo šios Tvarkos 10.10 punkte numatyto pranešimo pateikimo momento FNTT neinformuoja apie galimybę toliau paslaugas tokiam klientui, Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas asmuo gali atnaujinti paslaugų teikimą šiam Klientui.
- 10.10. Bendrovė, gavusi FNTT pranešimą, kad Piniginės operacijos sustabdymas gali trukdyti tyrimui dėl nusikalstamu būdu įgytų pinigų ar turto legalizavimo, teroristų

finansavimo, taip pat kitų nusikalstamų veikų, susijusių su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu, tyrimui, nuo rašytiniame nurodyme nurodyto momento turi nestabdyti Klientui paslaugų teikimo.

- 10.11. Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas turi teisę informuoti FNTT gavę informacijos, kad Klientas ketina ar bandys atlikti Įtartina pinigine operaciją. Įtarimą gali sukelti įvairios objektyvios ir subjektyvios aplinkybės, pvz.: Klientas atlieka jo veiklai nebūdingus veiksmus, pateikia neteisingus duomenis ir t. t.

11. REGISTRACIJOS ŽURNALO PILDYMAS IR DUOMENŲ SAUGOJIMAS

- 11.1. Bendrovės vadovas ar paskirtas atsakingas darbuotojas tvarko Registracijos žurnalus.
- 11.2. Registracijos žurnalai pildomi ir administruojami kompiuteriniu būdu. Tik vidiniu Bendrovės tinklu pasiekiamame serveryje, naudojant Microsoft Office Excel programą, sukuriamos trys atskiros bylos Registracijos žurnalams pildyti ir administruoti. Sistemoje yra matomi paskutinio Registracijos žurnalus koregavusio asmens duomenys.
- 11.3. Kompiuterinė sistema turi turėti galimybę visus savo duomenų bazėje saugomus Registracijos žurnalo bet kokio pasirinkto laikotarpio duomenis atspausdinti lapuose. Jeigu minėti duomenys perkeliama į kitas kompiuterines laikmenas (kompaktinius diskus, lanksčiuosius diskelius ar pan.), galimybė iš jų atspausdinti visus duomenis turi išlikti.
- 11.4. Registracijos žurnalai pildomi xlc, doc, docs ar kitais lygiaverčiais formatais.
- 11.5. Už Registracijos žurnalų pildymą, administravimą ir saugojimą yra atsakingas Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas. Priėjimą prie Registracijos žurnalų turinio turi tik Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas ir Bendrovės struktūrinio mokėjimų padalinio vadovas.
- 11.6. Visi Bendrovės darbuotojai savo kompetencijos ribose turi pateikti Bendrovės vadovo ar Paskirto atsakingo darbuotojo reikalaujamus duomenis, reikalingus Registracijos žurnalų pildymui ir administravimui.
- 11.7. Registracijos žurnale įrašoma ši informacija:
- 11.7.1. duomenis, patvirtinančius Kliento tapatybę;
 - 11.7.2. duomenis, patvirtinančius Kliento atstovo tapatybę, jei Sutartis sudaroma per atstovą;
 - 11.7.3. duomenis apie Piniginę operaciją (nurodoma atlikimo data, pinigų suma, valiuta);
 - 11.7.4. kriterijų, kuriuo vadovaujantis Kliento veikla yra laikoma įtartina. Ši informacija įrašoma tik įtartinų piniginių operacijų, nepaisant jų sumos, Registracijos žurnale;
 - 11.7.5. duomenis apie Naudos gavėją;
 - 11.7.6. motyvus, dėl kurių paslaugų teikimas buvo sustabdytas ar Dalykiniai santykiai buvo nutraukti: dėl Kliento veiksmų ar kitų su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusių aplinkybių (ši informacija įrašoma tik

Klientų, su kuriais paslaugų teikimo ar Dalykiniai santykiai buvo nutraukti, jeigu Klientas vengia arba atsisako Bendrovės prašymu ir terminais pateikti informaciją apie piniginių lėšų ar turto kilmę, kitus papildomus duomenis ar kitomis su pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos tvarkos pažeidimais susijusiomis aplinkybėmis, registracijos žurnale).

- 11.8. Duomenys į Registracijos žurnalus įrašomi chronologine tvarka, remiantis Piniginę operaciją patvirtinančiais dokumentais arba kitais juridinę galią turinčiais dokumentais, susijusiais su Piniginių operacijų atlikimu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 3 darbo dienas po Piniginės operacijos atlikimo.
- 11.9. Registracijos žurnalų duomenys saugomi 8 metus nuo Dalykinių santykių pabaigos dienos.
- 11.10. Kliento tapatybę patvirtinančių dokumentų kopijos, sąskaitų ir (ar) sutarčių dokumentacija (dokumentų originalai) turi būti saugomos 8 metus nuo Piniginių operacijų atlikimo ar Dalykinių santykių pabaigos dienos. Dalykinių santykių korespondencija turi būti saugoma 5 metus nuo Piniginių operacijų atlikimo ar Dalykinių santykių pabaigos dienos popierinėje arba elektroninėje laikmenoje. Saugojimo terminai gali būti papildomai pratęsti, kai yra motyvuotas kompetentingos institucijos nurodymas.
- 11.11. Bendrovės vadovas ir Paskirtas atsakingas darbuotojas privalo užtikrinti, kad šios Tvarkos nustatytais atvejais gauti dokumentai, dokumentų kopijos bei Registracijos žurnalų duomenys būtų apsaugoti nuo neteisėto sunaikinimo, pakeitimo arba naudojimo ir naudojami tik įgyvendinant pinigų plovimo ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemones arba kitais teisėtais tikslais. Dokumentai ir informacija saugomi nepaisant to, ar Piniginės operacijos ar sandoriai yra vietiniai ar tarptautiniai arba Dalykiniai santykiai tęsiasi arba yra pasibaigę.
- 11.12. Pasibaigus šioje Tvaroje nurodytų dokumentų, dokumentų kopijų arba duomenų, kuriuose yra fizinio asmens duomenys, saugojimo terminui, jie Bendrovės vadovo ar atsakingo darbuotojo turi būti sunaikinami taip, kad juose esanti informacija būtų neatpažįstama.

12. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 12.1. Bendrovės darbuotojai informacijos, kuri suteikiama FNTT, negali skelbti ar perduoti kitoms valstybės valdymo, kontrolės ar teisėsaugos institucijoms, kitiems asmenims, išskyrus Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo ir kitų įstatymų nustatytais atvejais.
- 12.2. Bendrovės darbuotojams draudžiama pranešti Klientui ar kitiems asmenims, kad informacija apie Kliento atliekamas Pinigines operacijas yra pateikta FNTT ar dėl Kliento yra atliekamas tyrimas.
- 12.3. Bendrovės vadovas ar Paskirtas atsakingas darbuotojas privalo užtikrinti, kad Bendrovės darbuotojai būtų laiku informuoti apie Tvarkos pakeitimus ir/arba papildymus. Bendrovės

darbuotojai turi būti mokomi atpažinti veiksmus, kurie gali būti susiję su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimu, ir apmokomi, kaip elgtis atpažinus tokius veiksmus.

- 12.4. Bendrovės vadovas ar paskirtas atsakingas darbuotojas ne rečiau kaip vieną kartą per metus atsiskaito Bendrovės valdybai apie pavestų funkcijų, susijusių su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevenciją vykdymą. Informacija teikiama raštu.
- 12.5. Bendrovės vadovas ar paskirtas atsakingas Bendrovės darbuotojas turi užtikrinti, jog visi Bendrovės darbuotojai būtų supažindinti su šia Tvarka bei jos pagrindu parengtais dokumentais ir apmokyti tinkamai vykdyti šios Tvarkos reikalavimus.
- 12.6. Ši Tvarka yra parengta ir turi būti atnaujinama, atsižvelgiant į:
 - 12.6.1. Europos Komisijos ir nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo rezultatus, nebent nacionalinio pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizikos vertinimo metu nusprendžiama nesilaikyti tam tikrų Europos Komisijos rekomendacijų;
 - 12.6.2. Priežiūros institucijų patvirtintus nurodymus;
 - 12.6.3. Europos priežiūros institucijų dokumentus dėl rizikos veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti, ir dėl priemonių, kurių reikia imtis tais atvejais, kai leidžiama taikyti supaprastinto klientų tapatybės nustatymo priemones;
 - 12.6.4. Europos priežiūros institucijų gaires dėl rizikos veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti, ir dėl priemonių, kurių reikia imtis tais atvejais, kai tikslinga taikyti sustiprinto klientų tapatybės nustatymo priemones.
- 12.7. Asmenys, pažeidę Tvarkos reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.